

Den fascistiska syndikalismen.

Au Giovanni Marinelli.

ATT GENOMTRÄNGA ELLER RÄTT fatta fascismens verkliga väsen är inte så alldeles enkelt, som man kunde vara benägen att tro. Dess ytter eller politiska framträdande är ju för alla och envar påfallande reaktionärt. Sedd utifrån arbeternas, socialismens och klasskampens synvinkel är fascismen en bödelsregim inriktad mot det arbetande folket för dess underkuvande och tröllbindande. Men samtidigt som man noterar det organiserade mordandet, fängslandet, torterandet, mordbränlandet, inriktat mot arbetarna och deras organisationer, som ett av fascismens fram-

trädande karaktärsdrag, så kan man också notera en viss uppslutning av arbetare kring fascismen och denna rörelses användande av en radikal och ofta hotfull terminologi emot arbetsköpparna. Kommer därtill att fascisterna, liksom bolsjevikerna, göra anspråk på att ha gjort en revolution, som skall fullföljas till en social revolution med en fullständig omdaning av samhället, med en på alla områden genomförd socialisering, där grundvalen skall vara de ekonomiska sammanslutningarna. Den "korporativa staten" benämnes det fascistiska samhällsideal.

den kinesiska frihetsrörelsen; den period, då klasskampen efterträder den i koumingtangrörelsen praktizerade klassavverkan. De borgerliga generalerna och de borgerliga samhällslagerna, vilka samla sig bakom dem, vilja ingenting annat än en "nationell frigörelse", som lägger makten i borgarklassens händer, men ingalunda en social revolution, som frigör arbetare- och bondeklassen. Och när denna klass hörjat framställa egna krav, vars förverkligande måste bli en fara för borgarnas egendomsprivilegier, så rygga de icke tillbaka för att radikalt bryta med sina hittillsvarande proletära bundsförvanter.

Den kinesiska revolutionen håller således på att taga en ny form med ett nytt innehåll. Bland allt det som är flytande och obärknelligt, som förändras från i dag till i morgon, börjar det framträda en faktor som är klippfast: *klasskampen*. Tsjang-kai-shek kan samla omkring sig alla de andra nationalrevolutionära generalerna, som gjort myteri mot Koumingtang; han kan inleda förhandlingar med Tsjang-tso-lin och möjligen träffa avtal om inställandet av

fientligheterna för stridens gemensamma inriktade mot det kinesiska proletariatet, eller för uppriktandet av en allians mot de främmande imperialisterna på basis av en delad makt; eller han kan träffa en överenskommelse med den utländska imperialismen, som till skenet kan politiskt geva Kina nationell oavhängighet, men ekonomiskt överlämnar landet åt det imperialistiska kapitalets fortsatta utsugning — allt detta är möjligt, och innu tuzen andra kombinationer är möjliga. Men tvärs igenom allt detta politiska taskspelri kommer klasskampen att resa sitt huvud: det kinesiska jordproletariets krav på jord, och det kinesiska industriproletariats krav på produktionsmedlen. Det är den sociala revolutionen som bankar på Kinas portar. Om denne revolution kommer att stanna vid den kinesiska feudalismens avskaffande (som de flesta anser troligt) eller den möjliga kommer att skrida ännu längre, det skall framtiden visa oss. Säkert är emellertid, att de sociala krafter nu kommit i självständig rörelse, vilka icke komma att nöja sig med "nationens" befrielse och sitt eget fortsatta slaveri.

måste innebära en betydande nedskärning av kapitalets makt. Man ser hur fascismen anstränger sig för att skapa de arbetets "korporationer", som skulle bli grundvalen för det framtida samhället, hur den talar om den "fascistiska syndikalsamen", men hur den samtidigt bränner arbetarnas Folkets hus, hur den förföljer arbetarnas egna organisationer och uppträder som kapitalismens trogne tjänare. Man kan inte bli annat än förbryllad inför alla dessa olikartade manifestationer, motstridande och motsägande företeelser.

Man kan inte finna någon annan förklaring, än att fascismen är en rörelse, som lider av en obotlig inre dualism. I dess bröst bo tvänne själar, som inte kunna sammansmältas och som gör det svårt för oss att förstå den twetalan som föres i ord och gärning.

Betraktar man emellertid den fascistiska rörelsen, dess ursprung och dess utveckling, så blir förhållandet begripligare. Rörelsens kärna bestod till en begynnelse av en grupp männskor, samlade kring Mussolini, som i likhet med denne varit eller gjorde anspråk på att ännu vara revolutionära socialistar och till och med syndikalister. Så är exempelvis chefen för den fascistiska fackföreningsrörelsen, Rossini, en före detta revolutionär syndikalist. Den begynnande fascistiska rörelsen var otvivelaktigt till en början revolutionär och socialistisk. Den applåderade med Mussolini i spetsen metallarbetarnas fabriksockupation 1920. Dessa sociala kondottierer drevs emellertid småningom över i armarna på reaktionen, blev reaktionens verktyg, utan att den från begynnelsen kvarstårde kärnan dock helt avsvor sig sina socialrevolutionära ideal. De ville, eller åtminstone påstodo sig vilja, genomföra en genomgripande samhällsomdaning, men efter sina speciella metoder. Denna i viss mening socialrevolutionära fälang kvarstår ännu inom fascismen och är där verksam framför allt inom den fascistiska fackorganisationen.

Men efterhand som den fascistiska rörelsen växte fram till genomförandet av marschen mot Rom år 1923, genomförandet av

statskuppen samt ännu mera under dess direktörer fortsatta verksamhet, austöto sig allt större skaror rena reaktionärer, vilka genom fascismen framför allt ville driva klasskamp mot det socialistiska proletariet.

Fascismen har på detta sätt kommit att bestå av i viss mån heterogena element med grundväsentligt skilda idéer och intressen, och det är dessa stridande element, som, när de tala med var sin tunga, ge så starkt skilda uttryck för fascismens innehåll. Man talar ju också om en "vänsterriktning" och en "högerriktning", vilka otvivelaktigt en gång kommer att allvarligt bekämpa varandra. De dra var åt sitt håll, även om de inte äro varandras konträrer motsättningar, och förr eller senare stilles fascismen inför alternativet; att antingen kasta sig helt i armarna på kapitalismen eller också lämna arbetarna frihet att upptaga sin egen klasskamp mot utsugaredömet.

Hur ser då den "socialism" eller "syndikalism" ut, som en riktning inom fascismen ger sig ut för att vilja förverkliga?

Beträffande fascismens yttre framträende är likheten med bolsjevismen påfallande. Liksom hos bolsjevismen är också hos fascismen den politiska maktens erövrande och användande den främsta faktorn till samhällsomdaningen. Båda hyss de ett suveränt förakt för den politiska demokratin, för parlamentarismen, för de "kväkande grodorna i tråsket" (riksdagen), och på samma sätt förlita de sig båda på statens makt och inflytande för genomförandet av samhällsomdaningen. Båda ha de format om staten efter sitt sinne; båda ha de infört en partidiktatur, men ingendera synes med den politiska makten kunna helt behärska kapitalismen. Man vill göra gällande, att bolsjevismens praxis är mera demokratisk inom det härskande partiet, än fascismens, som skulle vara helt hierarkisk. Vi tro, att denna skillnad är mera skenbar än verlig. I det ena som det andra fallet är det den översta toppen som är härskande och avgörande, partimassan, som är den lydande, folkmassan som är den förslavade och till tråldom dömda.

Men medan bolsjevismens ideologi är klasskampens och internationalismens, så är fascismens ideologi nationalistisk och klass-samverkande. Den ryska revolutionen har sökt avskaffa borgarklassen och strävar fortfarande efter dess fullständiga tillintetgörande; den fascistiska "revolutionen" strävar icke efter klassernas avskaffande, men efter ett sammansmältande av deras intressen inom nationen. Nationen skall vara den högre enhet, i vilken klasserna skola uppgå som samverkande faktorer och inför vilken *ägandet* liksom *arbetet* skall göras till en *plikt* i stället för en *rättighet*. För detta ändamål tänker man sig att ställa såväl kapital som arbete under partiidiktaturens förflyttningskraft för att med politiska maktmedel förhindra deras skilda intressen att taga sig uttryck i klasskamp. Detta teoretiskt; i praktiken är det blott arbetspartien som blir lidande medan kapitalet befinner sig i högönsiktig välmåga och ånjuter all den frihet det kan önska.

För varje iakttagare är det genast påfallande, att den fascistiska "syndikalismen" i ett vitalt avseende är väsenlik den revolutionära syndikalismen. Den senare är statsfientlig, medan fascismen är statsbejakande. Den revolutionära syndikalismen vill människornas befrielse från allt herravilje och betraktar för den skull statens tillintetgörande som en ovillkorlig förutsättning för frihetens förverkligande; fascismen bryr sig icke om arbetarnas frihet,* men om *nationens* styrka och välmåga, och vill för detta syfte trälbinda folket under staten. Men varför då fascistisk "syndikalism"? Jo, förklaras det, fascismen vill liksom syndikalismen bygga samhället på sammanslutningar efter de ekonomiska livsfunktionernas linjer. När den fascistiska fackföreningslagen av 1926 förelades kamraren medföljde en utförlig motivering, i vilken det betonades, att organisationen av grupper och kategorier eller korporationer är en ofrankomlig nödvändighet för det

modernta samhället. Det är mot konstituerandet av den "korporativa staten" som fascismen föreger sig sträva, en stat uppbyggd på korporationer, på grupporganisationer, på syndikat. Och den förmenar sig att med den i år inbilda "arbetslagen" ha lagt grunden därtill. Liksom syndikalismen vill, säger man, fascismen överläta den ekonomiska samhällsverksamheten åt syndikat eller korporationer, fast naturligtvis med annan karaktär än den revolutionära syndikalismens.

Enligt den fascistiska fackföreningslagen medgivs visserligen teoretiskt fria, icke fascistiska syndikat, men de kunna icke utvärta någonting. Alla verkligt revolutionära syndikat kunna till nöd existera på fascisternas näd, men de kunna icke föra lönerörelser, de kunna icke sluta avtal, de kunna icke föra kamp. Över huvud taget har de inga rättigheter; de står utanför staten. De få finna sig i att underkasta sig de avtalsbestämmelser, som de fascistiska syndikaten sluta med arbetsköparna.

Som ett led i sin strävan att skapa en "korporativ stat" söker fascismen att organisera arbetarna i fascistiska fackorganisationer. Tillintetgörandet av de fria organisationerna och terrorn mot dess medlemmar och funktionärer är den ena sidan av detta strävande. De gamla organisationerna måste undanskaffas för att de fascistiska skola kunna utvecklas. Likväl går det erbarmligt sakta med "utvecklingen".

Ett fackförening skall vara "erkänd" av de fascistiska myndigheterna för att vara giltig, men för att kunna bli erkänd fordras det, att syndikatets (fackförenings) styrelse skall ha gett prov på "säker nationell övertygelse". Det är således icke möjligt för socialistiska arbetare att operera under camouflage. En socialist och internationalist kan naturligtvis icke tolereras i en styrelse. Så snart en sådan sammanslutning med nationellt sinnelag omfattar en tiondedel av arbetarna på en viss plats och inom ett visst arbetsområde (ett medlemsantal som ofta, kanske oftast förvärvats genom hot och terror) blir den "erkänd", om den för övrigt fyller de uppställda

* Fascismens ställning till friheten karakteriseras av Mussolini's yttrande: "Friheten är ett stinkande kadaver. Man finner genast en viss likhet med Lenin"; "Friheten är en borgerlig fördom."

o-
m-
p-
t-
ar
n-
a-
it
t-
o-

en
se
t-
p-
å-
a-
e-
a-
i-
v-
n-
c-
z-
t-
-

fordringarna. Den har nu rätt att representera alla arbetare på platsen och inom facket, även om dessa icke äro inskrivna till mer än en tionde del. Den har rätt att uppbära avgifter även av de icke inskrivna, och avgifterna frändragas arbetslönerna även mot arbetarnas vilja. De avtal, som slutas av en sådan organisation, äro likaledes giltiga för alla arbetare inom gruppen. Varje förenings tillgångar ställas som garanti för fyllende av avtalets förpliktelser. Men avgörandet vid avtalens slutande tillkommer icke arbetarna; avtalet träffas mellan kapitalisten och organisationens sekretärer, vilken icke väljes av arbetarna utan utses av de speciella fascistiska myndigheter, som kontrollera fackorganisationerna. Arbetaavtalet blir således en överenskommelse mellan kapitalet och den fascistiska staten, vilken ställer hela sin auktoritet till förfogande för avtalets efterlevnad. Arbetarna sätjas på detta sätt som en handelsvara till kapitalet. Arbetarna ha heller inga möjligheter att justera avtalet, ty strejker och lockouter äro förbjudna. De som förklara strejk eller lockout skola enligt lagens bestämmelser bestraffas med böter, men anstiftarna skola

Anton Hansen: Parlamentarismen

straffas med fängelse under minst ett år. Det är klart att denna och dylika bestämmelser uteslutande drabba arbetarna, medan arbetsköparna aldrig riskera någonting. För arbetarna betyder detta en återgång till de av arbetsköparna suveränt uppställda, godtyckliga lönerreglementena under kapitalismens första tid. I den lagtexten åtföljande motiveringen förklaras det, "att det icke är första gången i vår lagstiftning,

som vi givit magistraten fullmakt att fastställa priserne på varorna". Och då arbetet just betraktas som en handelsvara, så blir den med arbetet sammanslagade mänskan också en vara, som genom staten försäljs till kapitalet. Det är den gamla livegenskapen, slaveriet och trädomen i nya former.

I den fascistiska staten möta vi en särpräglad sataform; det är den absolut suveräna staten, polisstaten i sin yttersta maktfullkomlighet, inom vilken ingen verksamhet eller sammanslutning tolereras, som motverkar staten eller eftersträvar någon frihet åt mänskorna utanför eller i strid med den nationella statens verkliga eller förmenta intresse. "Ingenting utanför eller mot staten, allt för och i staten" — så har Mussolini en gång formulerat den fascistiska statsmaximen. Därav följer också, att ingen organisation kan sluta förbund med någon motsvarande sammanslutning i ett annat land, ty detta skulle innebära ett kränkande av nationalismens dogm, ett övergående till internationalism.

Då strejker och lockouter är förbjudna, men tvister naturligtvis likväl kunna uppstå, måste dessa undanskaffas, icke genom förhandlingar mellan parterna eller genom skiljedom, ty detta skulle icke falla samman med fascismens uppfattning av samhället, men genom en statsinstitution som dömer. I motiveringen till 1926 års fackföreningslag hette det: "Nu för tiden, då ingen tvivlar på att det är otillåtet för individen och familjen att själv skaffa sig rätt, förfaller det tvärtom mycket naturligt att olika samhällsklasser med egna krafter söka bringa till seger sina egna ekonomiska intressen, med andra ord, utöva självhjälp, denna självhjälp, som individerna är förbjudna att utöva. — — Men nu är staten inte stat, d. v. s. inte suverän, om den inte lyckas avskaffa även självhjälpen klasserna emellan — liksom den en gång lyckades avskaffa individens självhjälp — och göra sig till domare mellan olika klasser." Och det angivs speciellt, att ett skiljedomsförande, där de båda parterna äro representerade, är olämpligt. Det ser ut som om

det på något sätt skulle kränka den fascistiska uppfattningen om den "suveräna staten" i den händelse tvenne tvistande parter kunde bilägga sin tvist utan statens medverkan. Skiljedomsförande skall det således icke i den fascistiska staten vara tal om, men ett statligt *demande* med en ovillkorlig underkastelse från parternas sida, ty i den fascistiska staten måste undersåten uppenbarligen varje ögonblick och i varje situation känna sin egen intighet och statens allmakt, känna att hans personliga vilja och intresse begraves i "statsintresset", att individen är den suveräna statens slav. Dömandet i arbetskonflikter överlämnas därför åt ett särskilt ämbete, *magistratura del labore*, arbetsmagistraten. Varje vägran att efterkomma arbetsmagistratens dom medför flingelse för vägraren, var till dess utom kommer skadestånd. Den teoretiskt fastställda likheten inför lagen för arbetaren och kapitalisten upplösas i en praxis, som uteslutande är riktad mot arbetarna.

I den i år antagna arbetslagen, som fascismen själv betraktar som nägonting fullkomligt revolutionerande, heter det: kollektivfördragens förverkliga den samhälleliga solidariteten genom intressens utjämning. Alltså — den med det kapitalistiska samhället organiskt sammankopplna klasskampen tror fascismen sig kunna avskaffa genom en så banal gest som statens fastställande av arbetslönen. Härigenom skall skapas harmoni och — solidaritet mellan klasserna! Solidaritet mellan arbetaren och den kapitalist, som plundrar honom medan staten håller hans händer baksändna!

Liksom arbetarna organiseras, så skola också arbetsköparna sammanslutas i sina korporationer. Arbetare och arbetsgivare skola genom sina organisationer harmoniskt samverka i högre enheter, och över dem står staten som en kontrollerande och sammanfjämknande myndighet på det att samarbetet mellan kapital och arbete skall bli "mer än ett tomt ord". I de fascistiska skrifterna saknas icke hotelser även mot det tredimensionale kapitalet. Man manar arbetsgivarna erinra sig, att deras ställning är beroende av den fascistiska statens nåd. De skola icke

Syndikalismen och den internationella arbetarevärlden.

Af Rudolf Rocker.

II.

DEN REVOLUTIONÄRA SYNDIKALISMEN är en klassrörelse och står som sådan på den revolutionära klasskampens och den direkta aktionens grundval. Dess uppgift är tvärfaldig: den är å ena sidan

inriktad på att förbättra arbetarnas ställning inom ramen av det kapitalistiska samhället så långt som möjligt, och att skydda arbetarna mot anslag från utsugarna och staten genom användandet av revolutionära

inbillia sig, heter det, att de kunna förfoga över sina företag efter förgottfinnande. Över dem står nationen och de skola endast sylla en funktion i nationens intresse. Om de stora kapitalisterna icke vilja underordna sig de "nationella kraven" inom ramen av det fascistiska "korporationssystemet", så kan man till sist nödgas vidtaga tvångsgärder, skrives det exempelvis i La Stirpe.

Men dessa hotelser mot kapitalet är ofarliga. De kunna visserligen ge en människa, som utifrån lakttager fascismen, den föreställningen, att det i Italien verkligen göres ansträngningar för att på grundval av en speciell fascistisk "syndikalism" nydana samhället, men systemet har i sin praktiska tillämpning i stort sett endast tillfört kapitalet fördelar och arbetarna nackdelar. Det har nedtryckt arbetarnas levnadsstandard och skapat en utomordentlig tillfredsställelse hos kapitalisterna. De italienska arbetarna voro redan för ett par tillbaka bland de sämst avlönade i Europa, och sedan dess har reallönen ytterligare sjunkit med tjugo procent. Lönerna torde vid det här laget genomsnittligt ligga 30 procent under förkrigslönerna.

En känd italiensk skriftställare, Giuseppe Prezzolini, berättar, hur han vid sammanträffandet med fascistiska facktöreningsledare med revolutionärt föregående frapprats av deras förargelse mot arbetsgivarna, vilka i den "fascistiska syndikalismen" en-

dast vilja se en bundsförvant, när det gällt att kväva konflikter och pressa ned arbetslönerna. Den fascistiska syndikalismen gümmer, enligt hans mening, en revolutionär tendens, som förr eller senare kan komma att göra sig gällande och hårt drabba det italienska arbetsgivaredömet. Detta är mähände riktigt, och det visar, att klasserna icke kunna förlikas genom något statligt tvångsingripande. Det kan endast bekräfta den revolutionära syndikalismens mening, att staten aldrig kan bli annat än ett redskap för kapitalismen emot arbetarne och därfor icke kan bli ett medel till någon samhällsomdaning i socialistisk riktning. Det visar vidare att det icke finns någon annan väg än klasskampens väg, vägen över statens tillintetgörande och kapitalismens avskaffande. Så långt det verkligen till äventyrs inom fascismen skulle finnas en ärlig vilja bland en del av dess anhängare till en "socialistisk" samhällsförändring, så skola dessa smart lära sig inse det fåfänga att förlita sig till staten, och fascismen skall i så avseende, liksom bolsjevismen, ådaganläggja, att det icke är med politiska maktmedel samhällets omdaning skall genomföras.

Sådan som fascismen nu verkar i det levande livet är den, alla motsatta teorier till trots, ingenting annat än ett redskap till kapitalistisk utsugning av arbetet och till den arbetande klassens fullständiga förslavande under den fascistiska staten.